

Skaidrojums valsts konsolidētajam finansiālās darbības pārskatam

Pārskata sagatavošanas pamatprincipi

Vispārīgie principi

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā (turpmāk – konsolidētais pārskats) uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaites) ieņēmumiem un izdevumiem 2017. gadā, kā arī salīdzinošā informācija par 2016. gadu.

Ministriju un centrālo valsts iestāžu finansiālās darbības pārskatā ir iekļauti valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu finansiālās darbības pārskati.

Pašvaldību finansiālās darbības pārskatā ir iekļauti pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu finansiālās darbības pārskati.

Ieņēmumus un izdevumus atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas vai samaksas, izņemot atsevišķus ieņēmumus un izdevumus, kurus uzskaita saskaņā ar naudas plūsmas principu, un to klasificēšanā piemēro Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” un Nr. 1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Konsolidētajā pārskatā ieņēmumus un izdevumus uzrāda, tos klasificējot pēc ekonomiskās būtības, t.i., atbilstoši pamatdarbībai vai finanšu darbībai:

- ieņēmumi un izdevumi no pamatdarbības veidojas, lai sasniegtu budžeta iestāžu primāros mērķus, kas noteikti likumā “Par valsts budžetu 2017. gadam” vai saistošajos noteikumos par pašvaldību budžetiem. Šajā grupā iekļauj arī saņemtos ziedojumus un dāvinājumus un citos budžetos uzskaitītos līdzekļus;
- finanšu ieņēmumi un izdevumi veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārdošanas, pārvērtēšanas, uzkrājumu nedrošajiem aizdevumiem izveidošanas un samazinājuma, valūtas kursu svārstībām, procentu ieņēmumiem un izdevumiem no finanšu darbības un citiem ienākumiem un izdevumiem no finanšu darbības.

Procentu ieņēmumus un izdevumus izvērtē pēc ekonomiskās būtības un atbilstoši izvērtējumam klasificē šādi:

- valsts budžeta finanšu uzskaitē procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem, termiņnoguldījumiem, aizdevumiem, aizņēmumiem vai vērtspapīriem attiecina uz pamatdarbību;
- valsts un pašvaldību budžeta iestādes (turpmāk kopā – budžeta iestādes) procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem un termiņnoguldījumiem, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi, attiecina uz pamatdarbību, savukārt procentu ieņēmumus par aizdevumiem un izdevumus par aizņēmumiem attiecina uz finanšu darbību.

Konsolidācijas pamatprincipi

Konsolidētais pārskats sagatavots, konsolidējot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta iestāžu finansiālās darbības pārskatus un valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatu.

Sagatavojot konsolidēto pārskatu:

- summēti visi pārskatos uzrādītie rādītāji;
- izslēgti savstarpēji atbilstoši ieņēmumu un izdevumu posteņi, savstarpējie darījumi starp pārskatā iekļautām valsts budžeta iestādēm, pašvaldībām un Valsts kasi, kā arī darījumi starp dažādiem budžetu veidiem, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i., izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi

Ieņēmumi no pamatdarbības

Ieņēmumus no pamatdarbības veido nodokļu ieņēmumi, kurus atzīst to saņemšanas dienā saskaņā ar naudas plūsmas principu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko pašvaldības atbilstoši katras pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktai metodoloģijai uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Nenodokļu ieņēmumus – valsts nodevas, soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudas ieņēmumus – atzīst saskaņā ar naudas plūsmas principu. Procentu ieņēmumus, saņemtās soda naudas un citus nenodokļu ieņēmumus no valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Saimnieciskā gada beigās nodokļu un nodevu ieņēmumus, kas normatīvos aktos noteiktajā kārtībā atzīti par saņemtiem valsts budžetā iepriekšējā saimnieciskajā gadā, bet valsts budžeta kontā Valsts kasē ieskaitīti kārtējā saimnieciskajā gadā, atzīst ievērojot uzkrāšanas principu.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus atzīst atbilstoši uzkrāšanas principam un šos ieņēmumus galvenokārt veido ieņēmumi par izglītības pakalpojumiem, ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības, ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem, ieņēmumi par nomu un īri, maksa par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, ieņēmumi par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrībām par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu un citi budžeta iestāžu pašu ieņēmumi.

Ārvalstu finanšu palīdzību budžeta iestādes uzskaita kā nākamo periodu ieņēmumus, ja atbilstoši normatīvos aktos noteiktam saņemtie līdzekļi paredzēti ilgtermiņa ieguldījuma objekta iegādei, izveidošanai vai būvniecībai, tie tiks izlietoti nākamajos pārskata periodos noteiktu izdevumu segšanai vai budžeta iestādes funkciju izpildes nodrošināšanai un pastāv nosacījums, ka neizpildes gadījumā saņemtie līdzekļi jāatmaksā, kā arī tos neplāno kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem un budžeta iestāde tos saņēmusi no darījuma partnera – nerezidenta.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīto ārvalstu finanšu palīdzību ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību palielinot pārskata perioda ieņēmumus un samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus, kuri veido ārvalstu finanšu palīdzību valsts budžetam, uzskaita Valsts kase kā maksājumu iestāde, un tos atzīst kā saistības pret Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem. Vienlaikus ar izdevumiem atzīst pārskata perioda ieņēmumus un noraksta saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem.

Budžeta iestādes transfertu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, atbilstoši saņemtam apstiprinājumam no citas budžeta iestādes par attaisnotiem (atzītiem) izdevumiem, atzīstot pamatdarbības ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi vai samazinot avansā saņemtos transfertus (saistības). Transfertu ieņēmumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā saņemtos aktīvus vai nodotos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Ziedojumus un dāvinājumus uzskaita attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot pārskata perioda ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā. Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitītos ziedojumus un dāvinājumus pārskata perioda ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Citus ieņēmumus no pamatdarbības uzrāda saskaņā ar uzkrāšanas principu un tajos iekļauj nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējo atzīšanu, inventarizācijā konstatēto pārpalikumu, ieņēmumus no kredītsaistību dzēšanas, izveidoto uzkrājumu nedrošām prasībām un avansa maksājumiem samazinājumu, ieņēmumus no mežaudžu vērtības palielinājuma un citus darījumus.

Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atzīst pamatbudžeta ieņēmumos dotācijas saņemšanas dienā un gada beigās samazina par slēgtajiem valsts pamatbudžeta asignējumiem.

Izdevumi no pamatdarbības

Izdevumus no pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido izdevumi par atalgojumu, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksām, pabalstiem un kompensācijām, mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem, pakalpojumiem, krājumiem, materiāliem, energoresursiem, biroja precēm un inventāru, periodiku, nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumiem, subsīdijām, dotācijām un sociāliem pabalstiem, kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautisko sadarbību, kā arī procentu izdevumi.

Budžeta iestādes transfertu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, apstiprinot citas budžeta iestādes iesniegto dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, atzīst pamatdarbības izdevumus un saistības pret budžeta iestādi vai samazina avansa maksājumu (prasības). Transfertu izdevumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā nodotos aktīvus vai saņemtos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Citi izdevumi no pamatdarbības galvenokārt veidojas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, izslēdzot aktīvu no uzskaites, inventarizācijās konstatētiem iztrūkumiem, veidojot uzkrājumus nedrošām prasībām, avansiem un iespējamām saistībām, un citiem darījumiem.

Finanšu ieņēmumi un izdevumi

Finanšu ieņēmumi

Finanšu ieņēmumos uzrāda ieņēmumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru pārdošanas, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma reversēšanas, uzkrājumu nedrošiem aizdevumiem samazinājuma un valūtas kursu svārstībām, un procentu ieņēmumus no finanšu darbības un citus ienākumus no finanšu darbības.

Finanšu izdevumi

Finanšu izdevumos uzrāda izdevumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma, valūtas kursu svārstībām un izveidotiem uzkrājumiem nedrošiem aizdevumiem, procentu izdevumus no finanšu darbības un citus izdevumus no finanšu darbības.

Būtiskums

Konsolidētā pārskata skaidrojums sagatavots, ņemot vērā konsolidētā pārskata skaidrojumam noteikto būtiskuma līmeni un ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību finanšu pārskatos uzrādīto posteņu novērtēšanā piemēroto būtiskuma līmeni, kas noteikts saskaņā

ar ministrijas, centrālās valsts iestādes vai pašvaldības izstrādāto un apstiprināto nozares vai pašvaldības vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas finanšu pārskatu konsolidācijā iesaistītās iestādes. Informācija ir būtiska, ja tās neuzrādīšana vai neprecīza uzrādīšana var ietekmēt pārskatu lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kas pieņemti, balstoties uz šo informāciju.

Skaidrojums par konsolidētā pārskata posteņiem

Konsolidētajā pārskatā veikta konsolidācija šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi konsolidēti par kopējo summu (6 790 402 442) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem, t.sk.:
 - ieņēmumi no pamatdarbības (6 790 399 772) *euro* vērtībā;
 - finanšu ieņēmumi (2 670) *euro* vērtībā.
- izdevumi konsolidēti par kopējo summu (6 790 402 442) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem, t.sk.:
 - izdevumi no pamatdarbības (6 681 357 264) *euro* vērtībā;
 - finanšu izdevumi 109 045 178 *euro* vērtībā.

Konsolidētajā pārskatā veikta korekcija atbilstoši bilances posteņu pārklasifikācijai šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi no pamatdarbības (34 569) *euro* vērtībā par prasību korekcijām;
- izdevumi no pamatdarbības (364 427) *euro* vērtībā par debitoru, avansa maksājumu un kreditoru savstarpējo darījumu korekcijām un debitoriem/ avansa maksājumiem izveidoto uzkrājumu korekcijām un par izveidotiem uzkrājumiem tiesvedībām un uzkrātās saistības tiesvedībām;
- finanšu ieņēmumi 785 216 900 *euro* vērtībā, t.sk.:
 - 774 210 043 *euro* vērtībā par ministriju un centrālo valsts iestāžu ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
 - 19 179 538 *euro* vērtībā par pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
 - (8 172 681) *euro* vērtībā par iemaksām akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcija Altum” rezerves kapitālā.

Ieņēmumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 1. tabulā.

1. tabula. Ieņēmumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības (A1.1. līdz A1.8. rindas summa)	FD.A1.	10 140 587 568	9 489 353 870	651 233 698	106.9
Nodokļu ieņēmumi		8 014 102 898	7 364 945 213	649 157 685	108.8
Nenodokļu ieņēmumi		543 954 552	515 822 192	28 132 360	105.5
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		368 377 083	355 863 995	12 513 088	103.5
Ārvalstu finanšu palīdzība	FD.A1.4.	724 057 743	860 557 976	-136 500 233	84.1
Transferti		214 910	0	214 910	0.0

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ziedojumi un dāvinājumi		12 511 943	11 701 239	810 704	106.9
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	FD.A1.8.	477 368 439	380 463 255	96 905 184	125.5

Ieņēmumi no pamatdarbības salīdzinājumā ar 2016.gadu palielinājušies par 651 233 698 *euro*, lielāko palielinājumu veido nodokļu ieņēmumi, par kuriem informācija sniegta gada “Skaidrojumā par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un „Skaidrojumā par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”. Pārējās izmaiņas galvenokārt veido:

FD.A1.4. Ārvalstu finanšu palīdzība.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Izglītības un zinātnes ministrijai 9 702 315 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem par ES programmas Erasmus+ 2014.-2020.gadam projektu īstenošanu un citu starptautisku organizāciju finansētu zinātnisko projektu īstenošanu;
- Iekšlietu ministrijai palielinājums 8 650 700 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi saistīti ar ES fondu projektu īstenošanu un atzītiem ieņēmumiem par atmaksām valsts budžetam 2017. gadā, un Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie ES dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX) operatīvo pasākumu nodrošināšanas finanšu līdzekļu atzīšana;
- Šajā postenī samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par (147 956 893) *euro*. Būtiskākās izmaiņas saistītas ar ES fondu plānošanas periodu maiņu. 2007. – 2013. gada plānošanas perioda ietvaros 2017. gadā saņemts tikai noslēguma maksājums Eiropas Sociālā fonda ietvaros 29,2 milj. *euro* apmērā. Sākot ar 2017. gadu, 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ietvaros saskaņā ar 2013. gada 17. decembra Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr.1303/2013 tiek saņemti tikai ES fondu ikgadējie avansu maksājumi, savukārt, starpposma maksājumi bija nelieli, jo 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ES fondu līdzfinansēto projektu izpildes intensitāte 2017. gadā vēl nebija augsta.

FD.A.1.8. Citi ieņēmumi no pamatdarbības.

- Pārskata periodā lielākais šī posteņa palielinājums ir Satiksmes ministrijai 73 738 534 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar nefinanšu aktīvu sākotnējo atzīšanu, jo veikts autoceļu vērtības pārrēķins. Kā arī palielinājušies ieņēmumi no saistību dzēšanas valsts akciju sabiedrībai “Latvijas autoceļu uzturētājs” par dividendēs izmaksājamās daļas novirzīšanu valsts autoceļu uzturēšanas darbu apmaksai;
- Palielinājums Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 47 623 994 *euro* vērtībā galvenokārt saistīts ar ieņēmumiem no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējās atzīšanas, jo ir novērtēti un ņemti uzskaitē pazemes aktīvi. Palielinājušies ieņēmumi no saistību atmaksām valsts budžetam par atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumapgādē un dzesēšanā – stratēģiskas pieejas attīstībai, par Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmu 2007. - 2013. gada periodu, par nacionālā kontaktpunkta darbības nodrošināšanu, par 3. mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmas projektu un pasākumu finansējumu (2007. – 2013.gada periodā);

- Palielinājums Kultūras ministrijai 37 490 813 *euro* vērtībā saistīts ar nefinanšu aktīvu sākotnējo atzišanu, jo veikta muzeju krājumu esības pārbaude, nosakot to vērtību;
- Lielākais samazinājums šai posteņī ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par (37 204 109) *euro*, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izveidoto uzkrājumu samazinājumu kredītiestāžu izsniegtajiem aizdevumiem, par kuriem valsts vārdā sniegti galvojumi, kā arī uzkrājumu samazinājums SIA “FeLM” saskaņā ar veikto aizdevuma atmaksas riska izvērtējumu pārskata gada beigās.

Izdevumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 2. tabulā.

2. tabula. Izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi no pamatdarbības (A2.1. līdz A2.11. rindas summa)	FD.A2.	9 873 824 492	9 678 626 450	195 198 042	102.0
Atalgojums		1 756 546 833	1 608 804 849	147 741 984	109.2
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	FD. A2.2.	536 881 123	488 161 023	48 720 100	110.0
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		33 213 377	30 763 807	2 449 570	108.0
Pakalpojumi	FD.A2.4.	851 826 163	772 669 035	79 157 128	110.2
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika		295 281 729	286 810 009	8 471 720	103.0
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi	FD.A2.6.	28 102 491	25 230 013	2 872 478	111.4
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		4 969 852 861	4 941 619 900	28 232 961	100.6
Procentu izdevumi	.	269 766 254	296 973 806	-27 207 552	90.8
Transferti		0	209 440	-209 440	0.0
Pamatkapitāla veidošana/nolietojuma un amortizācijas izmaksas		635 525 935	640 924 067	-5 398 132	99.2
Citi izdevumi no pamatdarbības	FD.A2.11.	496 827 726	586 460 501	-89 632 775	84.7

Izdevumi no pamatdarbības salīdzinājumā ar 2016.gadu palielinājušies par 195 198 042 *euro*.

Būtiskās izmaiņas salīdzinājumā ar 2016.gadu veido:

FD.A2.2. Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas.

- Lielākais palielinājums šai posteņī Izglītības un zinātnes ministrijai 5 318 452 *euro*, izmaiņas saistītas ar pedagogu darba samaksas reformas ieviešanu;
- Iekšlietu ministrijai palielinājums 5 089 301 *euro* vērtībā, kas saistīts ar jaunas darba samaksas sistēmas ieviešanu amatpersonām ar speciālām dienesta pakāpēm;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums 2 195 505 *euro* vērtībā izdevumu pieaugums saistīts ar Nacionālajos bruņotajos spēkos dienājo karavīru skaita pieaugumu un izdevumu palielinājumu starptautisko operāciju un Nacionālo bruņoto spēku personālsastāva centralizētajam atalgojumam.

FD.A2.4. Pakalpojumi.

- Lielākais palielinājums šai posteņī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 3 333 146 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par projektu labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā, kā arī par izdevumiem audita veikšanai un ārzemju ekspertu pakalpojumiem projektam “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā”;
- Labklājības ministrijai palielinājums 1 300 757 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar valsts programmu bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanas pasākumiem. Izdevumi pieauguši arī saistībā ar Eiropas Sociālā fonda projektu aktivitāšu īstenošanu projektā “Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem” un projektā “Atbalsts ilgākam darba mūžam” par pētījumiem, īstermiņa darba tirgus prognožu sagatavošanas metodoloģijas pilnveidei;
- Samazinājums Ekonomikas ministrijai (3 247 190) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar 2016. gadā atzītiem izdevumiem par valsts naftas produktu drošības rezervju nodrošināšanas pakalpojumiem.

FD.A2.6. Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 2 093 647 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar pievienotās vērtības nodokļa neatskaitāmā priekšnodokļa daļas palielinājumu;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums ir 556 142 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar pievienotās vērtības nodokļa maksājumiem par saņemtajiem dāvinājumiem no ārvalstīm un par nekustamā īpašuma nodokļa un dabas resursu nodokļa maksājumiem;
- Samazinājums Izglītības un zinātnes ministrijai (118 275) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar to, ka samazinājušies ar nodokli apliekami darījumi, jo iepriekšējā pārskata periodā vairāki nekustamie īpašumi nodoti valsts akciju sabiedrībai “Privatizācijas aģentūra”, Aizsardzības ministrijai un Ekonomikas ministrijai, kā arī veiktas nodokļu uzskaites korekcijas par iepriekšējiem periodiem.

FD.A2.11. Citi izdevumi no pamatdarbības.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 10 438 911 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu) vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, izslēdzot aktīvu no uzskaites, veicot nekustamo īpašumu sadali un apvienošanu, lai sakārtotu īpašumu tiesības un nodrošinātu pašvaldības funkciju izpildi, kā arī veicot datu precizēšanu un salīdzināšanu ar Zemesgrāmatu un Valsts zemes dienesta aktualizētajiem datiem. Pieauguši arī izdevumi no ilgtermiņa ieguldījumu norakstīšanas saistībā ar ieguldījumu kapitālsabiedrību pamatkapitālā;
- Samazinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē (67 367 663) *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar izdevumiem no aktīvu vērtības samazinājuma debitoru prasībām un aizdevumiem (57 322 947) *euro* vērtībā, kā arī izdevumiem no darījumiem ar vērtspapīriem (54 135 280) *euro* vērtībā salīdzinājumā ar 2016.gadā atzītiem izdevumiem. Savukārt palielinājums šai posteņī saistīts ar izdevumiem no uzkrājuma palielinājuma par valsts vārdā sniegtiem galvojumiem Veselības ministrijas kapitālsabiedrībām 44 078 152 *euro* vērtībā;
- Samazinājums Liepājas pilsētas pašvaldībai (14 279 591) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar iepriekšējā pārskata periodā atzītiem izdevumiem, izslēdzot no uzskaites ilgtermiņa ieguldījumus.

Finanšu ieņēmumu un izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 3. tabulā.

3. tabula. Finanšu ieņēmumi un izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Izmaiņas (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Finanšu ieņēmumi (+)	FD.B1.	1 662 195 896	2 204 781 514	-542 585 618	75.4
Finanšu izdevumi (-)	FD.B2.	-919 656 182	-1 307 106 970	387 450 788	70.4
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no pamatlīdzekļu realizācijas	FD.B3.	3 181 107	12 068 417	-8 887 310	26.4
Cits pārsniegums vai deficīts (B1+B2+B3)	FD.B.	745 720 821	909 742 961	-164 022 140	82.0

FD.B1. Finanšu ieņēmumi.

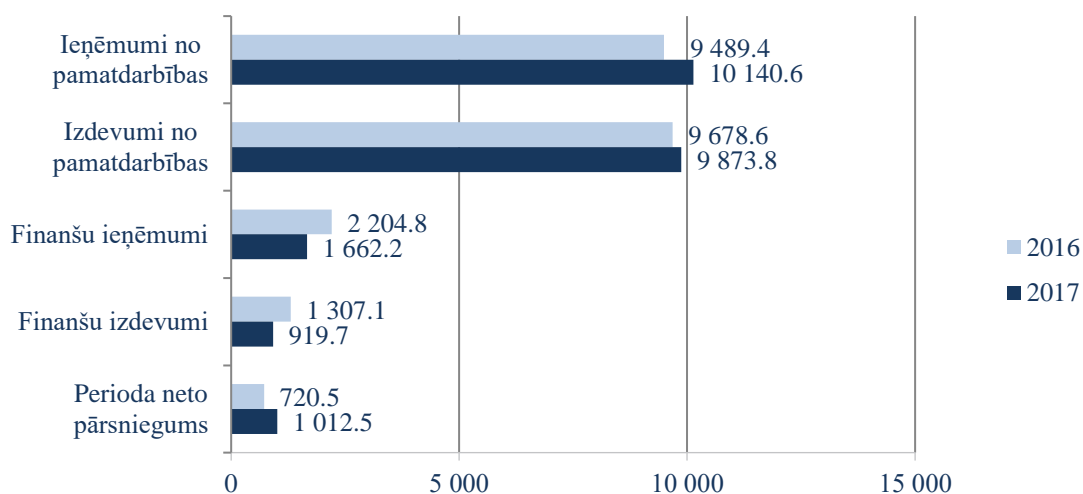
- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Finanšu ministrijai 16 900 019 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu palielinājumu no valūtas kursu svārstībām, kas rodas no ilgtermiņa ieguldījumu starptautiskajās finanšu institūcijās pārvērtēšanas rezultāta;
- Labklājības ministrijai palielinājums 11 221 953 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumiem no valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto kapitālsabiedrību akciju pārdošanu;
- Lielākais ieņēmumu samazinājums šajā postenī ir valsts budžeta finanšu uzskaitē (448 970 922) *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar ieņēmumiem no valūtas kursu svārstībām Valsts kases valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības darījumu rezultātā, kā arī no valsts budžeta iestāžu maksas pakalpojumu, citu pašu ieņēmumu, un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu noguldījumiem un kontu atlikumiem (468 309 915) *euro* vērtībā salīdzinājumā ar 2016.gadā atzītiem ieņēmumiem. Palielinājums šai postenī saistīts ar ieņēmumiem no prasību atzīšanas par valsts vārdā pārņemtiem slimnīcu galvojumiem 19 329 650 *euro* vērtībā;
- Izglītības un zinātnes ministrijai samazinājums (4 501 408) *euro* vērtībā, kas saistīts ar iepriekšējā gadā atzītiem ieņēmumiem no nekustamā īpašuma ieguldīšanas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – VSIA) “Kultūras un sporta centrs “Daugavas stadions”” un VSIA “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” pamatkapitālā.

FD.B2. Finanšu izdevumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Finanšu ministrijai (19 975 471) *euro* vērtībā, būtiskākie izdevumi no valūtas kursu svārstībām veidojas no ilgtermiņa saistību par maksājumiem starptautiskām finanšu institūcijām atlikumu pārvērtēšanas;
- Veselības ministrijai finanšu izdevumu palielinājums (9 089 261) *euro* vērtībā, būtiskākie izdevumi saistīti ar kapitālsabiedrību akciju pārvērtēšanu pēc pašu kapitāla metodes un ieguldījumu kapitālsabiedrībā norakstīšanu;
- Lielākais finanšu izdevumu samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 426 435 243 *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar izdevumiem no valūtas kursu svārstībām, kas rodas Valsts kases valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības darījumu rezultātā, kā arī no valsts budžeta iestāžu maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu, un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu konta atlikumiem 445 614 708 *euro* vērtībā salīdzinājumā ar 2016. gadā atzītiem izdevumiem.

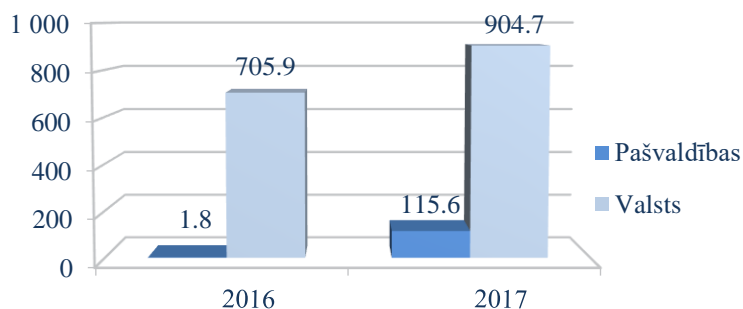
Palielinājums šai posteņī saistīts ar izdevumiem no saistību atzīšanas par valsts vārdā pārņemtiem slimnīcu galvojumiem 19 329 312 *euro* vērtībā.

Valsts konsolidētā finansiālās darbības pārskata rādītāji par 2016. gadu un 2017. gadu attēloti 1. attēlā.

1. attēls. Valsts konsolidētais finansiālās darbības rezultāts 2016. gadā un 2017. gadā (milj. euro)

Finansiālās darbības neto pārsniegums 2016. gadā un 2017. gadā, kas uzrādīts atbilstoši uzkrāšanas principam sadalījumā pa valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu finanšu informāciju, attēlots 2. attēlā.

2. attēls. Valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu neto pārsniegums 2016. gadā un 2017. gadā (milj. euro)

Informācija par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 10. līdz 16. pielikumam.

Informācija par pašvaldību ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 18. līdz 20. pielikumam.